

هر اونس طلا ۲۴۰۸ دلار و ۶۳ سنت
دیروز قیمت انس جهانی طلا از مرز ۲۴۰۰ دلار گذشت و در همین سطح ثابت ماند. بر این اساس، قیمت هر اونس طلا با ۰٫۲۸ درصد کاهش به ۲۴۰۸ دلار و ۶۳ سنت رسید. قیمت معاملات آتی طلا در بازار کامکس نیویورک هم با یک کاهش ۰٫۴۱ درصدی به ۲۴۱۱ دلار و ۹۰ سنت رسید.

«وطن امروز» از بازپرداخت نیمی از اوراق قرضه دولت روحانی در دولت سیزدهم گزارش می‌دهد

تسویه دولت بدهکار

گروه اقتصادی: دولت سیزدهم در شرایطی دولت را تحویل گرفت که دولت دوازدهم در سال ۹۹ رکورد انتشار اوراق قرضه را شکسته بود. بر همین مبنا دولت سیزدهم در ۲ سال گذشته ۳۶۲ هزار و ۷۱۲ میلیارد تومان برای بازپرداخت اوراق سررسیدشده دولت قبل استفاده کرد و نیم دیگر اوراق منتشرشده را برای پروژه‌های عمرانی هزینه کرد. همین عملکرد بود که امروز می‌تواند به افزایش در آمد دولت چهاردهم کمک کند. در حالی که رویکرد دولت دوازدهم متضاد با دولت سیزدهم بود.

تأمین مالی بودجه طبق گزارش وزارت امور اقتصادی و دارایی از سال ۱۳۹۴ از طریق اوراق بدهی افزایش یافته است، به طوری که نسبت آن به جی‌دی‌پی در دولت یازدهم و دوازدهم رشد قابل توجهی داشت. انتشار اوراق بدهی در سال ۱۳۹۹ به ۲۰۲ هزار میلیارد تومان رسید که برابر با ۵درصد تولید ناخالص داخلی کشور بود.

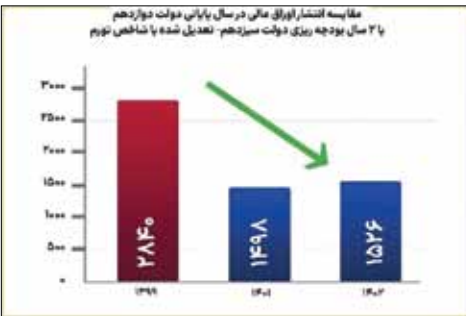
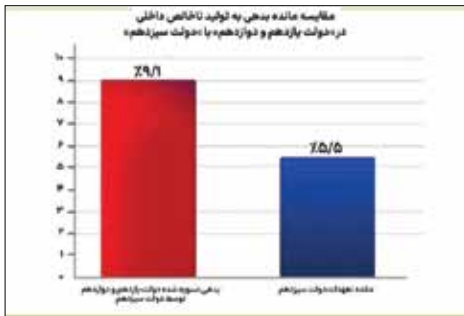
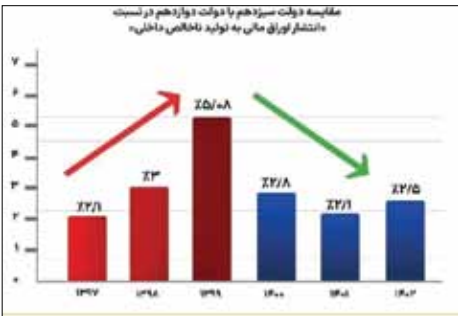
از ابتدای دولت سیزدهم با افزایش سهم درآمد‌های مالیاتی - نفتی از بودجه عمومی، نسبت انتشار اوراق مالی به جی‌دی‌پی روند کاهشی یافت به طوری که در مدت ۳ سال بین ۲۰۱ تا ۲۰۸ درصد کاهش داشت.

با توجه به داده‌های مرکز آمار بر مبنای شاخص مصرف‌کننده، میزان تعدیل‌شده اوراق مالی منتشرشده در سال ۱۳۹۹ معادل ۲۸۴۰ و میزان تعدیل‌شده اوراق منتشرشده در سال‌های ۱۴۰۱ حدود ۱۴۹۸ و در سال ۱۴۰۲ معادل ۱۵۲۶ بوده است، بنابراین سال ۱۳۹۹ تقریباً اقراربر سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ فروش اوراق مالی اتفاق افتاد است.

■ **تسویه اوراق دولت قبل در دولت سیزدهم**

بررسی سهم اوراق منتشرشده در هر سال به نسبت بودجه عمومی نشان می‌دهد تأمین مالی بودجه عمومی از ۱۶ درصد سال ۱۳۹۵ به ۳۲ درصد در سال ۱۳۹۹ افزایش یافته است اما در دولت سیزدهم سهم اوراق در بودجه عمومی روند کاهشی گرفت تا جایی که سهم اوراق در بودجه عمومی سال ۱۴۰۲ به ۱۵ درصد رسید.

میزان انتشار اوراق مالی در دولت سیزدهم نسبت به دولت‌های یازدهم و دوازدهم، بویژه سال‌های پایانی دهه ۹۰ روند کاهشی داشته است. در واقع در دولت‌های یازدهم و دوازدهم میزان اوراق مالی که از سال ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۹ منتشر شد معادل ۵۳۰ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان بود. در دولت سیزدهم (از ۲۰ مرداد ۱۴۰۰ تا ۲۰ تیر ۱۴۰۳) ۷۳۴ هزار و ۳۱۸ میلیارد تومان اوراق مالی منتشر شد که ۲۶۲ هزار و

روایتی از خزانه خالی

مردامده مطرح بود و تیم دولت قبل نگران بودند که چگونه بدون استقراض از بانک مرکزی حقوق ماهانه مراد را پرداخت کنیم.»

■ **روایت وزیر اقتصاد از خزانه**

سیداحسان خاندوزی، وزیر اقتصاد نیز بعدها توصیفی از وضعیت خزانه ارائه داد و در پاسخ به ادعاهایی که وضعیت خزانه در پایان دولت دوازدهم را مطلوب عنوان می‌کرد، گفت: «خزانه شما خالی نبود، مقروض بود.»

■ **هشدار همتی درباره خزانه**

این در حالی است که عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی در دولت دوازدهم نیز بارها هشدار داد بود «روند انتشار پول پر قدرت در ۴ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۰ بسیار نگران کننده است و اگر سریعاً تغییر نکنند، تبعات بزرگی خواهد داشت.»

همتی در آن هشدار این را هم گفته بود که «دلیل این رشد عمدتاً استقراض بی‌رویه دولت از بانک مرکزی در قالب نتخواههایی است که چشم‌اندازی برای تسویه آنها وجود ندارد.» از دیدگاه کارشناسان اقتصادی در آن دوره علت اصلی این کسر بودجه و استقراض دولت این بود که علاوه بر همه مشکلات اقتصادی که به واسطه دولت دوازدهم تشدید شده بود، صادرات نفت نیز به حدود ۱۸۰ هزار بشکه رسیده بود، در حالی که پیش از آن روزانه حدود ۲۰۲ میلیون بشکه نفت صادر می‌شد.

از سوی دیگر بی‌توجهی به تولید و شرایط سخت تولیدکنندگان باعث ایجاد نگرانی‌هایی درباره وضعیت غذای مردم شده بود.

■ **تشدید بحران امنیت غذایی و از میان رفتن دام‌های مولد**

خرداد ۱۴۰۰ نایب‌رئیس کانون انجمن صنفی مرغداران گوستی با توجه به عدم توزیع نهاده‌های دامی هشدار داد «هزینه تولید مرغ به دلیل افزایش هزینه مؤلفه‌های تولید بالا رفته و اگر فکری برای شرایط پیش آمده نشود و کنترل و نظارت بر بازار نباشد، شاهد کمبود مرغ در ماه‌های آینده خواهیم بود.» این مشکل در دامداری‌های سسگین نیز مشهود بود تا جایی که دامداران با چشم اشکیار و به اجبار برای اینکه دام‌های مولدشان تلف نشوند، اقدام به ذبح آنها می‌کردند و با قیمتی ناچیز گوشت آنها را می‌فروختند که این نیز موجب بحران امنیت غذایی در کشور شده بود. مرداد ۱۴۰۰ فعالان صنعت مرغداری از متوقف شدن توزیع دان مرغ و تلفات مرم‌ها به دلیل گرسانی می‌گفتند، جوجه‌ها را به واسطه نبودن نهاده دامی زنده به گور می‌کردند و هشدار می‌دادند «اگر دولت نهاده مورد نیاز مرغداری‌ها را هرچه سریع‌تر تأمین نکند، هفته آینده تهران با بحران مرغ روبه‌رو می‌شود.»

به دلیل انتشار اوراق توسط دولت دوازدهم بازپرداخت شود.

■ **اوراق نسبت به چاپ پول اثر کمتری در تورم دارد**

شبهه‌های مختلفی برای تأمین مالی بودجه عمومی وجود دارد. در دولت سیزدهم برخلاف مسیر گذشته که از محل تنخواه بانک مرکزی برای تأمین مالی کسری بودجه استفاده می‌شد از اوراق استفاده شد.

بهرمندی از اوراق به عنوان منابع پایدار بودجه نیاز به استفاده از سایر منابع را کاهش داد و خلق بدهی در دولت را منضبط و شفاف کرد. به عبارت دیگر، استفاده از اوراق مالی برای تأمین مالی بودجه، بهتر از استقراض از شبکه بانکی

و بانک مرکزی است. در واقع در اوراق بازپرداخت اصل و سود بدهی دولت مشخص و تضمین شده است، در حالی که استقراض از بانک‌ها به صورت انباشته باقی می‌ماند و عملاً بدون تسویه به دولت بعدی منتقل می‌شود.

■ **پیشنهاد دولت سیزدهم، شفاف‌سازی بدهی‌ها در برنامه هفتم توسعه**

همچنین برای شفاف‌سازی بدهی‌ها احکام مهمی در برنامه هفتم توسعه توسط دولت سیزدهم و نمایندگان مجلس پیشنهاد شد. این احکام در راستای تبدیل بدهی دولت به شبکه بانکی و سایر اجزا به اوراق مالی انجام شد تا ضمانت مورد آنها مشخص شود. در برنامه هفتم توسعه انتشار اوراق با توجه قرار گرفته است، به طوری که بر اساس بند «ب» ماده ۱۰ قانون برنامه هفتم توسعه، دولت مکلف است سالانه تا سقف ۵۰ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های غیراوراقی خود را به اوراق تبدیل کند.

انتشار و تسویه اوراق مالی یک اصل دبیهی در تمام کشورهای دنیا است. هر دولتی برای بازپرداخت اوراق قبلی،

همچنین تأمین بخشی از هزینه‌های بودجه، اوراق جدید منتشر می‌کند، بنابراین بازار اوراق باید متناسب با شرایط اقتصادی توسعه یابد، همچنین اوراق بایدند در پروژه‌های عمرانی و توسعه‌ای هزینه شوند تا علاوه بر ایجاد ارزش افزوده، دولت‌های بعدی بتوانند با منابع حاصل از آن پروژه‌ها به بازپرداخت اوراق قبلی اقدام کنند.

متأسفانه در سال‌های پیش از تشکیل دولت سیزدهم، عمده منابع حاصل از انتشار اوراق بدهی صرف پرداخت حقوق و دستمزد می‌شد اما در سال‌های اخیر با افزایش سهم بودجه عمرانی در هزینه‌ها، روال قبل متوقف شد.

■ **مزیت تخصیص اوراق در پروژه‌های عمرانی**

با استفاده از اوراق در پروژه‌های عمرانی، هزینه‌ها زودتر از منافع اقتصادی خود را نشان داده و مسؤولان قبل از اجرای یک پروژه عمرانی باید منابع سرمایه‌ای را برای تأمین مالی پیش‌بینی کنند. یک پروژه بدون تأمین مالی کافی نمی‌تواند ادامه یابد.

به این دلایل، توجه به تأمین مالی پروژه یکی از جنبه‌های مهم مدیریت پروژه است. از این رو دولت سیزدهم در تأمین مالی پروژه‌ها از اوراق استفاده کرد است.

اگر به این موضوع به صورت کلان بنگریم تأمین مالی پروژه تنها یک جنبه از مشکل کلی تأمین مالی است. اگر پروژه‌های متعددی با هم در نظر گرفته و تأمین مالی شوند، می‌توانند در اقتصاد نقش مثبتی ایفا کنند.

با وجود اینکه در ۲ سال ابتدایی دولت سیزدهم تسویه بدهی‌های قبلی انجام شده است اما فروش اوراق بدهی برای تأمین مالی پروژه‌های عمرانی بحثی متفاوت بوده و ارزش افزوده زیادی نیز برای کشور به همراه خواهد آورد.

اقتصادی [شنبه ۲۳ تیر ۱۴۰۳ | شماره ۴۰۸۴]

اخبار

علت خاموشی‌های پراکنده در تهران حوادث است

مدیرعامل توانیر گفت-خاموشی برنامهریزی‌شده‌نخواهیم داشت و در صورت همکاری مردم، امسال تابستان را نیز بدون خاموشی پشت سر خواهیم گذاشت.
مصطفی رجبی‌مشهدی با اشاره به میزان ناترازی برق در کشور اظهار کرد: به‌طور متوسط میزان ناترازی برق ۱۰ هزار مگاوات تخمین زده می‌شود که به معنای عدم توازن تولید و مصرف است که با جابه‌جایی ساعت اوج مصرف در بخش‌های مختلف از جمله صنعت، کشاورزی و اداری جبران می‌شود.

وی درباره خاموشی برنامهریزی‌شده گفت: اگر منظور خاموشی برنامهریزی‌شده ناشی از کمبود تولید است، باید گفت به‌گونه‌ای برنامهریزی شده که شاهد خاموشی نباشیم، هرچند این موضوع به‌عملکرد و همکاری مردم وابسته‌است. مدیرعامل توانیر افزود:در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ شاهد همکاری بسیار خوب مردم در کاهش مصرف در بخش‌های مختلف بودیم و شرایط برق پایدار بود، به‌گونه‌ای که برق بخش‌های مختلف به‌صورت مطمئن برابر با برنامهریزی‌های تنظیم‌شده تأمین شد.

رجبی‌مشهدی درباره خاموشی‌های پراکنده در تهران گفت: در تابستان به دلیل افزایش مصرف و اینکه تجهیزات در معرض نور آفتاب و گرما قرار می‌گیرند احتمال خرابی آنها بیشتر است به همین دلیل امکان وقوع حادثه و خاموشی وجود دارد که همکاران ما به سرعت این مساله را برطرف می‌کنند.

وی افزود: برنام‌های برای تنظیم جداول خاموشی نداریم و با همکاری مردم به صورت پایدار برق تأمین می‌شود و مشکلی نخواهد بود، هرچند رشد مصرف در این روزها بسیار بالاست و باید مردم در مدیریت مصرف به صورت جدی مشارکت داشته باشند.

■ ■ ■

کاهش چشمگیر قیمت طلا و سکه

در هفته اخیر

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران ضمن اشاره به افزایش رکوردشکنی قیمت طلا در بازار جهانی طی سال جاری میلادی، از کاهش چشمگیر قیمت سکه و طلا در بازار طی یک هفته اخیر خبر داد.

ناذر بذرافشان درباره وضعیت یک هفته اخیر بازار سکه و طلا داخلی اظهار کرد: در طول هفته افزایش ۱۴ دلاری قیمت‌ها در بازار جهانی طلا را شاهد بودیم. طی ۶ ماه گذشته از سال‌های جدید میلادی، این هفته اونس طلا رکوردشکنی کرد و با رد کردن مرز ۲۴۰۰ دلار در روز جمعه نرخ ۲۴۰۱ دلار را ثبت کرد.

رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران ادامه داد: به‌رغم افزایش قیمت در بازارهای جهانی، در بازار داخل اما کاهش چشمگیر قیمت سکه و طلا داده است. بخش قابل توجهی از این کاهش ناشی از کاهش نرخ ارز در بازار و بخشی هم به سبب ورود به ماه محرم بوده است که شیب کاهش قیمت انواع قطعات سکه و طلا را تندتر کرد.

وی با اشاره به میزان کاهش قیمت سکه و طلا در بازار در یک هفته اخیر، آخرین قیمت‌های معاملاتی در پایان هفته را اعلام کرد و گفت: هر قطعه سکه تمام طرح جدید با یک میلیون و ۳۵۰ هزار تومان کاهش قیمت نسبت به ابتدای هفته، در آخرین معاملات روز گذشته (پنجشنبه) به ۴۰ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان و سسکه طرح قدیمی نیز با یک میلیون و ۱۰۰ هزار تومان کاهش به ۳۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان رسید. نیم سکه و ربع سکه هم هر یک کاهش ۹۰۰ هزار تومانی قیمت را تجربه کردند و به ترتیب در پایان هفته ۲۲ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان و ۱۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تعیین قیمت شدند. سکه یک گرمی بانک مرکزی اما تغییر نرخ چندانی در این هفته نداشت و در آخرین معاملات بازار ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان دادوستد شد. هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز در یک هفته اخیر ۶۹ هزار تومان ارزان‌تر شد و با پاهای ۳میلیون و ۳۷۰ هزار تومان مبنای معاملات طلاق قرار گرفت.

این مقام صنفی درباره آخرین وضعیت حساب سکه نیز اظهار کرد: حساب سکه طی هفته اخیر کاهش نسبی قابل توجهی داشت. حساب سکه در حال حاضر در محدوده ۷ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان قرار دارد که به نسبت هفته پیش از آن (هفته منتهی به ۱۵ تیرماه) یک میلیون و ۱۰۰ هزار تومان کاهش داشته است.

■ ■ ■

افزایش نجومی قیمت بلیت

پروازهای عتبات عالیات

در آستانه تاسوعا و عاشورای حسینی قیمت بلیت هواپیمای برای مقصد نجف بشتند افزایش یافته و سازمان هواپیمایی کشوری به عنوان حاکمیت نظاره‌گر این نابسامانی است.

در آستانه تاسوعا و عاشورای حسینی قیمت بلیت پروازهای عتبات بشتند افزایش یافته و از حدود ۵ میلیون تومان هفته گذشته به بیش از ۱۰ میلیون تومان افزایش یافته است. برای مثال بلیت پرواز تهران - نجف تاریخ ۲۲ تیرماه ۱۴۰۳ یعنی روز جمعه با قیمت ۱۰ میلیون و ۲۱۶ هزار تومان از سوی هواپیمایی کاسپین فروخته می‌شد.

هواپیمایی آسمان این پرواز را بیش از ۱۰۵ میلیون تومان به صورت اکونومی به فروش می‌رساند. همین پرواز برای ساعت ۱۵:۳۰ دقیقه با قیمت ۱۰ میلیون و ۵۸۸ هزار تومان توسط هواپیمایی زاگرس فروخته می‌شد. قیمت بلیت پرواز تهران -نجف ساعت ۲۰:۳۰ هواپیمایی وارش نیز ۱۰ میلیون و ۹۲۴ هزار تومان بود. هواپیمایی آتا نیز در بین ایرلاین‌ها رکورددار قیمت‌های دیروز بود؛ پرواز تهران -نجف این شرکت ۱۱ میلیون و ۲۶۱ هزار تومان برای صندلی اکونومی بود.

نرخ بلیت پرواز مذکور برای ۲۳ تیرماه یعنی امروز بین حدود ۹۰۲ میلیون تا حدود ۹٫۷ میلیون تومان است.

ایسن افزایش قیمت در حالی روی می‌دهد که به گفته برخی شرکت‌های هواپیمایی، پروازهای عتبات به چارترکنندگان واگذار شده است. این در حالی است که پروازهای داخلی و خارجی شرکت‌های هواپیمایی داخلی با سوخت جت تقریباً ارزان‌گه نرخ ۶۰۰ تومان انجام می‌شود. لازم است سازمان هواپیمایی کشوری تا تعیین تکلیف وضعیت آزادسازی قیمت سوخت به عنوان حاکمیت وارد این ماجرا شود و نقش تماشاچی را نداشته باشد.